

บทที่ 4

ผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของสหรัฐฯ ต่ออิหร่าน ปี 2001-2006

การที่นโยบายของสหรัฐฯ ต่ออิหร่านสมัยประธานาธิบดีจور์จ ดับเบิลยู บุช จูเนียร์ ระหว่างปี 2001-2006 ทั้งทางด้านการเมืองและความมั่นคง มีความแข็งกร้าวและต่อต้านอิหร่านอย่างต่อเนื่อง มีสาเหตุเนื่องมาจากการผลประโยชน์แห่งชาติด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ

แนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินนโยบายต่างประเทศนั้น มีอยู่มากมายหลายแนวทาง แต่แนวคิดกราฟแสหลักษ์ที่มีมาตั้งแต่ในอดีต และยังคงสามารถใช้ได้อยู่ในปัจจุบัน คือ แนวคิดสัจจินิยม หรือ Realism¹ ที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest) ได้แก่ อำนาจอิปไตย ความมั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง รวมไปถึงเรื่องอำนาจเป็นหลักซึ่งโดยทั่วไปแล้ว หน้าที่พื้นฐานของนโยบายต่างประเทศของชาติต่าง ๆ จะคล้ายคลึงกัน นั่นคือ เป็นกลไกหรือการดำเนินงานเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับความอยู่รอด และการสร้างพลังอำนาจต่อรองของตนในสังคมโลก²

แต่ถึงกระนั้น การจะกำหนดอย่างชัดเจนว่าอะไรคือผลประโยชน์แห่งชาตินั้นเป็นภารายก เนื่องจากมีความขัดแย้งกันว่าอะไรคือผลประโยชน์แห่งชาติและอะไรคือผลประโยชน์ส่วนตัวของชนชั้นผู้นำ แต่โดยภาพรวมแล้ว ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงแห่งชาติย่อมมีความสำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นผลประโยชน์ที่ก่อร้างความ ครอบคลุมผลประโยชน์และจุดมุ่งหมายอื่น ๆ แทนทั้งหมดซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติด้านความมั่นคงของสหรัฐฯนั้น ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน สหรัฐฯ ให้ความสำคัญและมีการระบุเป็นยุทธศาสตร์ในการต่อสู้กับภัยที่คุกคามความมั่นคงของสหรัฐฯ โดยภัยคุกคามนี้จะเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมทางการเมืองของโลกในช่วงเวลานั้น ๆ และนอกจากผลประโยชน์ด้านความมั่นคงแล้ว ผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน ไม่ว่าจะ

¹ ดูรายละเอียดของแนวคิด Realism ได้จาก Scott Burchill (1996) "Realism and Neo-realism" in Scott Burchill et al. Theories of International Relations.

² วิวัฒน์ มุ่งก้าวตี, นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกา : โครงสร้าง กระบวนการ และรูปแบบ,
(กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), น. 55

เป็นผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจก็ส่งผลต่อความกินดือดีและความมั่งคั่งของชาติ ผลประโยชน์ด้านเกียรติภูมิของชาติ ด้านการเผยแพร่และปกป้องอุดมการณ์ รวมไปถึงการแสวงหาอำนาจของชาติด้วย

ในช่วงการหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในปี 2000 จอร์ช ดับเบิลยู บุช ผู้สมัครจากพรรครีพับลิกัน ได้กล่าวถึงเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเอ่ยถึง “ผลประโยชน์แห่งชาติที่ไม่แปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา” ซึ่งน่าจะหมายถึงการสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจให้แก่อเมริกาและคนอเมริกัน ต่อมา บุชได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี และเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 20 มกราคมปี 2001 โดยหลังจากการสถาบันตนเข้ารับตำแหน่งได้เพียง 8 เดือน ก็เกิดเหตุการณ์การก่อการร้าย โจมตีตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ และอาคารเพนตากอน ก่อให้เกิดการตอบโต้จากสหรัฐฯ ในการประกาศสงครามกับการก่อการร้าย โดยมีการแสดง “หลักการบุช”³ (Bush Doctrine) และ “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ 2002”

หลักการบุชและยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ 2002 เน้นการแบ่งโลกออกเป็น 2 ซีก ซึ่งมีสหรัฐฯ เป็นผู้นำ และอีกซีกหนึ่งเป็นกลุ่มศัตรูของสหรัฐฯ เนพะอย่างยิ่งกลุ่มที่พยายามกำจัดอิทธิพลของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง และการระบุเจาะจงศัตรูเป้าหมายในส่วนผู้สนับสนุนการก่อการร้ายและมีพัฒนาการ ท้าทายอำนาจของสหรัฐฯ และ/หรือกำลังพัฒนาสั่งสมอาวุธอาฆาต ทำลายล้างสูง (WMD : Weapon of Mass Destruction) โดยเรียกประเทศในกลุ่มนี้ว่าแกนชาติ (Axis of Evils) อันได้แก่ ประเทศอิรัก อิหร่าน และเกาหลีเหนือ เมื่อพิจารณาแล้ว สามารถวิเคราะห์ได้ว่า เกิดขึ้นก็เพื่อตอบสนองผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ด้านความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมี

งานศึกษาฉบับนี้ได้แบ่งผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ด้านความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีผลทำให้เนินนโยบายของสหรัฐฯ ต่ออิหร่านในปี 2001-2006 มีลักษณะแข็งกร้าวและต่อต้านอิหร่านอย่างต่อเนื่อง ออกเป็น 3 ด้านคือ ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงและการเมือง ผลประโยชน์ในการต่อต้านนิวเคลียร์ และผลประโยชน์เรื่องการต่อต้านการก่อการร้าย

³ ฉันทิมา อ่องสุรักษ์, หลักนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดีจอร์ช บุช 2001-2004 (Bush Doctrine) (กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัย คณบดีรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), น. 58.

ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงและการเมืองของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง

นโยบายของสหรัฐฯ ต่ออิหร่านในช่วงปี 2001 – 2006 เกิดขึ้นจากผลประโยชน์ด้านความมั่นคงและการเมืองของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง

ความสำคัญของตะวันออกกลางต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ

สหรัฐฯ ถือว่าภูมิภาคตะวันออกกลางเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ในหลายแนวทางทั้งความมั่นคงและเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในด้านความมั่นคงนั้น ตะวันออกกลางเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของโลก ซึ่งเชื่อมต่อทั้งเอเชียและยุโรป อีกทั้งสหรัฐฯ มีฐานทัพอยู่ในชาติอาหรับเบย์ และคูเวต ซึ่งเป็นพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ

ทางเศรษฐกิจ ภูมิภาคนี้เป็นแหล่งพลังงานน้ำมันที่สำคัญยิ่งของสหรัฐฯ ซึ่งพลังงานน้ำมันมีความสำคัญในการหล่อเลี้ยงเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ให้คงอยู่และเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ อีกทั้งภูมิภาคนี้เป็นตลาดการค้าและการลงทุนของสหรัฐฯ อีกด้วย

ดังนั้น ความมั่นคงของภูมิภาคตะวันออกกลางจึงเป็นผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ ซึ่งสหรัฐฯ ให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากภาระที่สหรัฐฯ คงกองกำลังไว้ในภูมิภาคนี้ และให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคนี้อย่างต่อเนื่อง

อิหร่าน เป็นประเทศที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลสูงในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทั้งนี้ เพราะ อิหร่านเป็นประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีปริมาณน้ำมันสำรองมากเป็นอันดับสอง มีประชากรมากกว่า 6 ล้านคน ครอบคลุมกันเป็นชาวนุสลิมที่ปฏิบัติตามสำนักคิดซีอิจย์ (Shiite) และเป็นชนชาติเปอร์เซียไม่ใช่ชาวรับ อิหร่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคตะวันออกกลางและเอเชีย ยกเว้นอิสราเอล พันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง ประเทศเหล่านี้คงความสัมพันธ์ที่ดีกับอิหร่าน ส่วนหนึ่งมาจากการน้ำมันและพลังงานจากอิหร่าน

ประเทศส่วนใหญ่ในตะวันออกกลางเป็นพันธมิตร หรือ วางแผนเป็นกลางกับสหรัฐฯ และตะวันตก หลังจากสหรัฐฯ ถูกโจมตีโดยกลุ่มก่อการร้ายอัลกอติดา (Al Qaeda) ในเหตุการณ์ 9/11 ประเทศที่เคยมีนโยบายต่อต้านสหรัฐฯ เช่น อิรัก และอัฟغانิสถาน ก็ถูกสหรัฐฯ โจมตีและครอบครองในที่สุด โดยสหรัฐฯ ใช้ข้อกล่าวหาเรื่องการก่อการร้ายและการครอบครองอาวุธทำลายล้างสูงเป็นเหตุผลในการโจมตี ปัจจุบันยังมีบางประเทศที่มีนโยบายต่อต้านสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อิหร่าน สหรัฐฯ มองว่าที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการปฏิวัติอิสลามในปี 1979

อิหร่านได้ดำเนินนโยบายเพื่อคัดค้านสหรัฐและขยายการปฏิวัติอิสลามออกไป⁴ สหรัฐฯ มองว่า อิหร่านเป็นภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง

ผลประโยชน์ในการสกัดกันการขยายอิทธิพลของอิหร่าน

การที่สหรัฐฯ มีนโยบายต่อต้านอิหร่านนั้น ส่วนหนึ่งก็เพื่อโดดเดี่ยวอิหร่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศในตะวันออกกลาง ซึ่งอิหร่านกำลังขยายอิทธิพลของตนเอง ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ทั้งนี้ สหรัฐฯ ตระหนักรู้ว่าอิหร่านนั้นต้องการจะต่อต้านอิทธิพลของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลางในทุกรูปแบบ ดังนั้นการขยายอิทธิพลของอิหร่านจึงเท่ากับเป็นภัยคุกคามต่อผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลางด้วย ด้วยเหตุนี้สหรัฐฯ จึงหวังว่า การโดดเดี่ยวอิหร่านจะช่วยให้ความพยายามขยายอิทธิพลของอิหร่านในตะวันออกกลางลดลงไป ซึ่งเท่ากับเป็นการปักป้อมผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ไว้แน่เอิง⁵

ภายหลังจากที่ระบบอิทธิพลของอิหร่านที่มีต่ออิรักก็เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด หลังเกิดการปฏิวัติอิสลามในอิหร่านเมื่อปี 1979 อิรักหาดกลั่นการแพร่ขยายของการปฏิวัติอิหร่าน เนื่องจากอิหร่านถือเป็นเพื่อนบ้านของอิรักที่มีพรมแดนติดกัน และอิรักเป็นประเทศที่มีประชากรร้อยละ 60 เป็นมุสลิมสายซีอิจิซึ่งมีความเป็นไปได้ที่อิรักจะรับเอาแนวคิดการปฏิวัติทางศาสนาแบบอิหร่านมาใช้⁶

อิหร่านมีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นกับชาวซีอิจิซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ในอิรักและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพระราชการเมืองสำคัญๆ ของชาวซีอิจิในอิรัก ดังนั้นอิรักภายหลังยุคชัตตัม ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าประชากรชาวซีอิจิได้เข้ามารุกรองอำนาจทางการเมืองในประเทศ⁷ จึงเท่ากับเป็นการก่ออุปปะหมุนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของภูมิภาคตะวันออกกลาง อิหร่านได้แสดงให้

⁴ Claire Spencer, Robert Lowe, "Iran, its neighbors and regional crises", August 2006.

Available from: <http://www.chathamhouse.org.uk/pdf/research/mep/Iran0806.pdf>

⁵ Executive summary, Iran and neighbors, page 5

⁶ ศราวุฒิ อารีย์, "ตะวันออกกลางหลังการล้ม薩ลัยของระบบอิชัตัม" ใน เอกสารวิทัศน์ ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2549 (กรุงเทพ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), น.113-114

⁷ เรื่องเดียวกัน. น. 115

เห็นมาแล้วในดีต่อว่า ตนเองสามารถรักษาผลประโยชน์ของประเทศจากการเป็นพันธมิตรกับกลุ่ม
หิชบุลล็อห์ ซึ่งเป็นกลุ่มชาวชีอะห์ในเลบานอน ได้โดยไม่ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองในเวที
การเมืองระหว่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ ตราบใดที่อิรักยังมีรัฐบาลที่นิยมสหรัฐฯ และมีกองกำลังสหรัฐฯ ประจำอยู่ใน
อิรัก พวากเข้าก็จะทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จะป้องกันไม่ให้กลุ่มเคลื่อนไหวนิยมแนวทางอิสลาม
สายชีอะห์ ซึ่งมีใจเดียวกันเช่นกัน ไม่ให้กลุ่มเคลื่อนไหวนิยมแนวทางอิสลาม ได้ใช้ทางใต้
ของประเทศ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชาวอิรักส่วนใหญ่เป็นมุสลิมสายชีอะห์

ในความคิดของ Hazem Al Cha'alan อดีตรัฐมนตรีกลาโหมอิรัก (หลังยุคชัตตัม)
เชื่อว่าอิหร่านเป็นศัตรุหมายเลขอื่น “การแทรกแซงของอิหร่านจะเป็นการทำลายประชาธิปไตย
และสนับสนุนการก่อการร้าย กระตุ้นให้บรรดาศัตรุของอิรักข้ามพร้อมเดนมาตั้งอยู่หลังจากที่
สามารถควบคุมด่านตรวจพรมแดน อันจะทำให้หน่วยงานลับของอิหร่านเข้าแทรกซึมอิทธิพลต่อ
คณะกรรมการตีใหม่ของอิรักหรือแม้แต่รัฐบาลที่มีการแต่งตั้งขึ้นมาใหม่”⁸

ทั้งนี้ อิทธิพลของอิหร่านได้ขยายออกไปในภูมิภาคตะวันออกกลาง จนกษัตริย์
อับดุลล็อห์ที่ 2 แห่งจอร์แดนได้ออกมากล่าวเตือนถึงภัยคุกคามของปราการณ์ “จันทร์เสี้ยว
ชีอะห์”⁹ (Shiite Crescent) ซึ่งหมายถึงภาวะที่อำนาจหรืออิทธิพลของมุสลิมสายชีอะห์เพิ่มเด่นชัด
ขึ้น ในดินแดนที่เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งที่อยู่ในตะวันออกกลาง โดยในปัจจุบันดินแดนดังกล่าว
ประกอบด้วยหลายประเทศไม่ว่าจะเป็นจอร์แดน ปาเลสไตน์ เลบานอน ตลอดจนถึงอิรักด้วย

ที่ผ่านมา มีหลายเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึง “จันทร์เสี้ยวชีอะห์” เช่นหลังสงครามใน
เลบานอนเมื่อกลางปี 2005 มีอยู่กลุ่มหนึ่งที่ขึ้นมาบุกทบทาทและได้รับการยอมรับและได้รับการ
ชื่นชมจากโลกมุสลิมและโลกอาหรับโดยรวม นั่นก็คือกลุ่มหิชบุลล็อห์ ซึ่งกลุ่มหิชบุลล็อห์ก็คือมุสลิม
สายชีอะห์ที่เข่นกัน เมื่อประมาณต้นปี 2005 หลังการเลือกตั้งในอิรักจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มที่
ขึ้นมาเป็นรัฐบาลคือมุสลิมสายชีอะห์ เพราะฉะนั้นทั้งสองเหตุการณ์จึงสะท้อนอย่างชัดเจน แต่ที่
สำคัญกว่านั้นคือจอร์แดนมั่นใจว่าการขึ้นมาของมุสลิมของสายชีอะห์นั้นมีมือที่สาม หรือมีคนชักใย
อยู่ข้างหลัง และคนที่อยู่ข้างหลังก็คืออิหร่าน

⁸ เรื่องเดียวกัน, น. 116

⁹ ดอยา เทียนทอง, ถ้าอิหร่านจะเป็นชนวนสงครามโลก (กรุงเทพ : สถาบันเอเชียศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), น. 13

เรื่องนี้ไม่ได้อยู่ในความกังวลของจอร์เดนเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นความกังวลของสถาบันชนัตติปกครองของประเทศไทยรับในอ่าวเปอร์เซียเกือบทั้งหมดที่มีประชาชนชาวดีอิหร่านส่วนหนึ่งอยู่ภายในได้การปกครอง

รัฐบาลชาอดิอาจะเป็นพันธมิตรอีกประเทศหนึ่งของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลางก็ได้ ออกมาระบุเข่นกันว่าอิหร่านต้องการตั้งรัฐชีอิหรัก โดยรายงานด้านความมั่นคงของรัฐบาลชาอดิอาจะเปียะระบุว่าอิหร่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างรัฐของชาอดิรักนิกายชีอิหรักษายในอิรักโดยให้การสนับสนุนทั้งทางด้านการขนส่งอาวุธและให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อโครงการทางสังคม¹⁰

รายงานความยาว 40 หน้า ระบุว่า กองทัพอิหร่านกำลังช่วยเหลือกองกำลังชีอิหรักษ์ด้วยการส่งอาวุธ และฝึกอบรมการรบ รวมทั้งสนับสนุนนักการเมืองอิรักที่สนับสนุนอิหร่านด้วย

“เมื่อชาหรัฐฯ ล้มเหลว ชาอดิร่านก็ก้าวเข้ามาแทนที่” รายงานระบุ นอกจากนั้น องค์กรบาตอร์ ซึ่งเป็นกองทัพในเครือข่ายสภานิติบัญญัติฝ่ายสนับสนุนกลุ่มอิหร่านเพื่อการปฏิรูปชีอิสลามในอิรัก (SCIRI) เป็นองค์กรหลักที่อิหร่านใช้ขับเคลื่อนด้านความมั่นคงทางทหารและหน่วยข่าวกรองของตนสำเร็จ

อย่างไรก็ตาม ผู้นำอิหร่านประสบความสำเร็จในการคัดค้านความพยายามของสหรัฐฯ ที่จะโดยเดียวอิหร่านทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ หลักการต่าง ๆ ของสหรัฐฯ รวมทั้งนโยบาย ปิดล้อมทั้งสองด้านและกวน�이แข่งกันต่ออิหร่านที่เรียกว่า D'Amato ประสบความล้มเหลว เพราะสหภาพยูโรปปฏิเสธนโยบายเหล่านี้ และปฏิเสธที่จะหยุดเกี่ยวข้องกับอิหร่าน ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่านกับสหภาพยูโรปพัฒนาขึ้น ทั้ง ๆ ที่สหรัฐฯ ปฏิเสธ ในระดับภูมิภาคอิหร่านก็ประสบความสำเร็จในการสร้างระบบเชื่อมต่อกับประเทศไทยอีก ฯ และประเทศไทยสูง¹¹

¹⁰ Reuters, Report: Saudi study says Iran creating Shi'ite 'state within state' in Iraq.

Available from: <http://www.haaretz.com/hasen/spages/802467.html>

¹¹ จรัญ มะลูลีม, “อิหร่าน” โภเชียรายปี 2003/2546, น. 375

ผลประโยชน์ในการปักป้องพันธมิตรของสหรัฐฯ

สหรัฐฯ มองว่า อิหร่านแทรกแซงเสถียรภาพของอิสราเอล ซึ่งเป็นพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง โดยอิหร่านเป็นอุปสรรคสำคัญที่ปิดกั้นความสำเร็จของการบวนการสันติภาพระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ ด้วยการสนับสนุนขบวนการก่อการร้ายในเลบานอนและปาเลสไตน์ที่ต่อต้านอิสราเอลดังที่กล่าวไว้ในบทที่ผ่านมา

ความสัมพันธ์ยังลึกซึ้งระหว่างอิสราเอลและสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ ยืนเคียงข้างและคุ้มครองให้อิสราเอลอยู่ตลอดมา ความช่วยเหลือดังกล่าวมีมาในรูปของเงินกู้และอาวุธ เพื่อนำมาพัฒนาประเทศและป้องกันภัยจากการคุกคามกลุ่มก่อการร้าย ความสัมพันธ์ของสองประเทศนี้เห็นได้จากนโยบายที่สอดรับกันอย่างสมดุล สหรัฐฯ เป็นประเทศแรกที่ประกาศนโยบายป้าบป้ามก่อการร้ายที่ต้องทำการป้าบป้ามอยู่มากมาย โดยเฉพาะกลุ่มยาเส้นและกลุ่ม PIJ ในปาเลสไตน์

แม้สหรัฐฯ จะประกาศขัดเจนว่าไม่ต้องการให้อิสราเอลเข้ามายุ่งในสังคมของสหรัฐฯ-อิรักที่ผ่านมา แต่เป็นที่ปรากฏว่า อาวุธส่วนใหญ่ที่ทหารสหรัฐฯ ใช้จมตีอิรัก เป็นผลผลิตจากอิสราเอลแทนทั้งสิ้น เป็นเวลาหลายศักราชที่กองทัพสหรัฐฯ รับอาเต็มโน้มยิ่งจากอิสราเอลมาใช้ในการพัฒนาอาวุธสังคม เช่น “ยันเตอร์” (Hunter) เครื่องบินไร้คนขับที่บังคับผ่านศูนย์ควบคุมระยะไกล หรือระบบจับเป้าหมาย (Targeting System) ที่ใช้ใน “แฮริเออร์” (Harrier) เครื่องบินเจ็ทประจำนาวิกโยธินสหรัฐฯ (U.S. Marines) รวมถึงเครื่องบินขับไล่ เอฟ 15 (F-15) และเอฟ 16 (F-16) ของกองทัพอากาศสหรัฐฯ ยุทโธปกรณ์รุ่นใหม่แทนทุกรุ่นของสหรัฐฯ ใช้เทคโนโลยีที่พัฒนาโดยกลุ่มอุตสาหกรรมในประเทศอิสราเอล โดยสหรัฐฯ ถือเป็นกลุ่มลูกค้าอาวุธที่สำคัญของอิสราเอลในอันดับต้น ๆ¹²

ความสัมพันธ์ของอิสราเอล-สหรัฐฯ มักถูกมองเป็นการร่วมมือกัน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในแต่ละวันของกลางที่มีน้ำมันและอาวุธเป็นสินค้า โดยชาวอาหรับเป็นหัวแหล่งวัตถุดิบและลูกค้าที่สำคัญ ความสัมพันธ์แบบนี้เงื่อนไข สหรัฐฯ จำเป็นต้องใช้น้ำมันและเป็น

¹² บันทิตย์ สมะอุน “อิสราเอล” เอกสารรายปี 2547/2004 (กรุงเทพ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) น. 347.

ประเทศไทยที่ใช้น้ำมันมากที่สุดในโลก น้ำมันเป็นความอยู่รอดของสหรัฐฯ ไม่ใช่จะเป็นความอยู่รอดของประเทศไทย ความอยู่รอดของเศรษฐกิจ การพัฒนาประเทศไทย และที่สำคัญคือความอยู่รอดทางการเมืองของสหรัฐฯ เพราะเมื่อใดที่น้ำมันราคาน้ำมันสูงจะทำให้ประชาชนของสหรัฐฯต้องออกมายอมตินโยบายทางการเมืองของผู้นำประเทศไทย ทางแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันที่แพงคือลดดันให้ผู้ส่งออกน้ำมันโลก โอเปค (OPEC) เพิ่มจำนวนการผลิตให้มากขึ้น หรือมีเงินน้ำมันเข้ามายืดครองประเทศไทยต่าง ๆ ที่มีน้ำมันหรือทางผ่านเส้นทางน้ำมัน เช่น การทำสังคมร่วมกับอัฟغانิสถาน และการทำสังคมร่วมกับรักที่ผ่าน ซึ่งจะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันในช่วงสังคมลดลงอย่างน่าแปลกใจ แต่การกดดันโดยอาหรับของสหรัฐฯ และการแสดงความเป็นมิตรกับอิสราเอลอย่างออกหน้าออกตาทำให้เพิ่มขันตรายให้แก่สหรัฐฯ เอง ซึ่งเป็นขันตรายที่สหรัฐฯต้องได้รับจากการโจมตีและก่อการจากกลุ่มขบวนการก่อการร้ายสาก烙มากยิ่งขึ้น การดำเนินนโยบายของสหรัฐฯ ต่อภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยให้การสนับสนุนและช่วยเหลือแก่อิสราเอลตลอดเวลาที่ผ่านมาเป็นความจำเป็นของสหรัฐฯ ที่ต้องพึ่งพาอิสราเอลในการสร้างความมั่นคงและให้เกิดขึ้นในตะวันออกกลางเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่สหรัฐฯ นอกจากนั้นประธานาธิบดีบุชยังหวังผลประโยชน์ทางการเลือกตั้งประธานาธิบดีจากชาวอิวซึ่งเป็นกลุ่มหัวคะแนน (Lobby Group) ที่มีอิทธิพลอยู่ในวอชิงตันของสหรัฐฯ

ทั้งนี้ ประธานาธิบดีบุช หวังคะแนนเสียงจากอเมริกันเชือสายยิว โดยประกาศสนับสนุนแผนการสร้างสันติภาพตะวันออกกลางที่เสนอโดยนายเอเรย์ล ชาารอนแห่งอิสราเอลแต่เพียงฝ่ายเดียว เมื่อครั้งที่นายชาารอนเดินทางเข้าพบที่ทำเนียบขาวเมื่อวันที่ 14 เมษายน ปี 2004 โดยระบุว่าจะรื้อถอนกฎหมายชาวอิวทั้งหมดซึ่งตั้งอยู่ในเขตชนวนกาชาดใหญ่ของชาวอิวรวม 6 แห่งเขาไว้ในเขตฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจร์แมน (เวสต์แบงก์)

ปฏิกริยาของชาวปาเลสไตน์ต่อเรื่องนี้ของนายชาารอนเต็มไปด้วยความโกรธแค้น เพราะแผนการดังกล่าวต้องการต้อนให้ชาวปาเลสไตน์จนมุ่นในทางยุทธศาสตร์ นอกจากนั้นในการรับรองแผนการของชาารอนคราวนี้ ประธานาธิบดีบุชยังสนับสนุนประเด็นที่ให้อธิบายว่าชาวปาเลสไตน์ซึ่งถูกขับไล่ต้อนออกจากที่อยู่ในดินแดนซึ่งเป็นประเทศอิสราเอลในปัจจุบัน และต้องกลับไปผู้ลี้ภัยมากกว่า 50 ปีแล้วนั้น จะไม่สามารถอ้างสิทธิในที่พักอาศัยเดิมของตนได้อีก โดยต้องหันไปหาที่อยู่อาศัยในดินแดนของปาเลสไตน์ต่อไป¹³

¹³ เรื่องเดียวกัน. น. 348.

แม้พันธมิตรของสหรัฐฯ ทั้งในยุโรปและโลกอาจห้ามจดทะเบียนคัดค้านต่อแผนการดังกล่าวโดยให้ความเห็นว่าสหรัฐฯ ไม่ควรสนับสนุนแผนการของอิสราเอล เพราะแผนนี้มีแต่บันthonความพยายามสร้างอิสราเอล เพราะแผนนี้มีแต่บันthonความพยายามสร้างสันติภาพต่าง ๆ ที่ทำไว้ก่อนหน้านี้ แต่ด้านประธานาธิบดีบุช ดูจะไม่สนใจต่อความก่อการแค้นและความไม่พอใจของโลกอาจห้าม แม้ว่าตน อาจเป็นการทำลายนโยบายสร้างสันติภาพในตะวันออกกลาง ที่บุชพยายามดำเนินการมาแต่แรก สิ่งที่เขานำใจกว่าก็คือ การรับรองแผนการของชาวอ่อนชี้่งเป็นที่ถูกใจทั้งชาวอเมริกันเชื้อสายยิวตลอดจนพากอนธุรกษ์นิยมคริสเตียนที่สนับสนุนอิสราเอล ความเคลื่อนไหวเช่นนี้ทำให้ประธานาธิบดีบุช สามารถดึงคะแนนเสียงจำนวนหนึ่ง จากชาวยิวชี้่งปกติแล้วจะทุ่มเทให้พรวมเดโมแครต การช่วงชิงเอกสารนี้ก่อให้ชาวยิวมาได้ทำให้ประธานาธิบดีบุชได้เปรียบคู่แข่งคนอื่น แต่ถึงอย่างไรก็ตามประธานาธิบดีบุชได้รับการต้อนรับจากฝ่ายค้านและวุฒิสมาชิกบางคนว่า ความสัมพันธ์ของสหรัฐฯ กับอิสราเอลทำให้สหรัฐฯเสียเปรียบ และด้วยพร้อยในสายตาของชาวโลกมากยิ่งขึ้น เพราะสถานการณ์ปัจจุบันที่ปรากฏคือสหรัฐฯ มักอ่อนและคล้อยความต้องการของอิสราเอลอยู่เสมอ และอิสราเอลก็ต้องพึ่งพิงสหรัฐฯ เมื่อเกิดความขัดแย้งกับปาเลสไตน์หรือโลกอาจห้าม และทุกครั้งที่เกิดความรุนแรงถึงที่สุดแล้ว สหรัฐฯ ก็จะเข้ามาเป็นตัวกลางเจรจาและขอร้องให้อิสราเอลดลดความทะ夷านของตนตลอดมา ชี้่งถือว่ายังเป็นเรื่องดีที่สหรัฐฯ เป็นเหมือนกำแพงกันความรุนแรงที่จะขยายกว้างขึ้นได้ระดับหนึ่ง แต่ก็เป็นเพียงกำแพงบาง ๆ ที่สักดักกันความรุนแรงได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า ท่าทีของสหรัฐฯในการดำเนินความสัมพันธ์กับอิหร่านเน้นไปที่การรักษาและปักป้องผลประโยชน์ทางด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ สำเก็ตได้จากการที่ Richard L. Armitage รู้สึกว่า “สิ่งที่สหรัฐฯ ต้องการคือ “สิ่งที่สหรัฐฯ วิตถกังวลดอยู่” คือ การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย และการแทรกแซงทางการเมืองในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเฉพาะกระบวนการสันติภาพระหว่างอาหรับกับอิสราเอล พฤติกรรมเหล่านี้ของอิหร่านกำลังทำลายเสถียรภาพของภูมิภาคและส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ทางด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ ชี้่งสหรัฐฯ จะใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อปักป้องผลประโยชน์ของประเทศ”¹⁴

¹⁴ <http://www.state.gov/s/d/former/armitage/remarks/25682.htm>

ผลประโยชน์ในการต่อต้านนิวเคลียร์

เมื่อสิบห้าปีที่แล้วในปี ค.ศ.1991 จากการล่มสลายของสหภาพโซเวียต ผู้นำค่ายคอมมิวนิสต์ สหรัฐอเมริกาถูกเป็นมหาอำนาจเดียวของโลก นโยบายสหรัฐอเมริกาไม่ได้ให้ความสนใจกับประเด็นการแพร่ขยายลัทธิคอมมิวนิสต์อีกต่อไป แต่ได้ให้ความสนใจกับประเด็นอาวุธที่มีอันตรายในการทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction - WMD) ซึ่งได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ เคมี ชีวะ ประเทคโนโลยีที่ครอบคลุมหือพัฒนา WMD สหรัฐอเมริกาจะถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของตน และพันธมิตร โดยอิหร่านก็เป็นประเทศหนึ่งที่เข้าข่ายด้วย ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงจำเป็นต้องหาทางให้อิหร่านเลิกล้มความตั้งใจในการพัฒนาอาวุธดังกล่าว

สหรัฐฯ ถือว่าการสกัดกั้นการแพร่กระจายอาวุธทำลายล้างสูงในทุก ๆ ภูมิภาคของโลก เป็นผลประโยชน์แห่งชาติต่อต้านความมั่นคงที่สำคัญอย่างยิ่งของสหรัฐฯ ทั้งนี้เนื่องจากสหรัฐฯ มองว่าโลกที่มั่นคงและปลอดภัยเท่านั้น ที่จะเป็นสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติและประชาชนของตน ดังนั้นสหรัฐฯ จึงพยายามที่จะสกัดกั้นการแพร่กระจายอาวุธทำลายล้างสูง

ประธานาธิบดีบุช มองว่าในยุคหลังสงครามเย็นสิ้นสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังเหตุการณ์ล่มตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ที่นิวยอร์คหรือ 9/11 ศัตวุลักษันดับหนึ่งของอเมริกา ได้แก่ กลุ่ม “ก่อการร้าย” อย่างเช่น Al Qaeda ภายใต้การนำของ Osama Bin Laden และประเทศที่พยายามพัฒนาสั่งสมอาวุธทำลายร้ายแรง (อาวุธเคมี ชีวภาพ และระเบิดนิวเคลียร์) อย่างเช่น เกาหลีเหนือ อิหร่าน และอิรัก

ประธานาธิบดีบุช ได้ประกาศเมื่อ 29 มิถุนายน 2002 กล่าวว่า เกาหลีเหนือ อิหร่าน และอิรักเป็นแกนแห่งความชั่วร้าย (AXIS OF EVIL) เนื่องจากพยายามที่จะพัฒนาหรือมีไว้ ซึ่งอาวุธที่มีอันตรายในการทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction : WMD) ทั้งนี้ สหรัฐฯ จะทำงานร่วมกับพันธมิตร เพื่อขัดขวางการก่อการร้ายและประเทศเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนตุลอดิบ เทคโนโลยีและทักษะในการผลิตและส่งมอบ WMD โดยสหรัฐฯ จะทำทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อให้ชาติมั่นคง

ปัญหาการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของอิหร่าน เป็นปัญหาเกิดขึ้นเนื่องจากอิหร่านพยายามที่จะพัฒนาและผลิตอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งเป็นอาวุธที่มีอันตรายในการทำลายล้างสูง (WMD) และสหรัฐฯ ถือว่าประเทศที่มี WMD เป็นภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ และพันธมิตร ทั้งนี้เป็นเพราะ อิหร่านเกิดความหวาดระแวงว่าสหรัฐฯ อาจใช้กำลังทางทหารรุกราน

ตนเองได้ การที่มีอาชุนิวเคลียร์ จึงเป็นหลักประกันอย่างหนึ่งของอิหร่านอย่างน้อยที่สุดก็ทำให้สหรัฐฯ ชั่งใจหากจะรุกรานอิหร่านด้วยกำลังทหาร เพราะจะต้องได้รับผลตอบแทนที่มีความเสียหายอย่างมหาศาล เช่นกัน นอกจากนี้การที่อิหร่านดำเนินการพัฒนาและมีอาชุนิวเคลียร์ไว้ในครอบครอง ยังถือเป็นเครื่องต่อรองกับสหรัฐฯ และประเทศอื่น ๆ ในเวทีการเมืองโลกได้

ในกรณีปัญหาการพัฒนาอาชุนิวเคลียร์ของอิหร่านนั้น สหรัฐฯ ได้ดำเนินนโยบายโดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ กล่าวคือ

- (1) เสริมความสัมพันธ์กับพันธมิตร ให้เข้มแข็งเพื่อเข้าช่วยก่อการร้ายในโลก และเพื่อป้องกันการโจมตีเรา และเพื่อนของเรา
- (2) ร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในการปัดเป่าความขัดแย้งในภูมิภาค
- (3) ป้องกันศัตรูของเรามิให้คุกคามเรา และเพื่อนของเรา ด้วยอาชุนทำลายล้างสูง

ในภาพรวมเรื่องผลประโยชน์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ สหรัฐฯ มองว่าการที่อิหร่านพัฒนาอาชุนิวเคลียร์ เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ ใน 2 ด้านคือ

(1) เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงต่อมาตุภูมิของสหรัฐฯ โดยตรง โดยสหรัฐฯ มองว่าถ้าอิหร่านประสบความสำเร็จในการพัฒนาอาชุนิวเคลียร์แล้ว อิหร่านอาจมีการถ่ายโอนเทคโนโลยีและอาชุนิวเคลียร์ไปยังกลุ่มก่อการร้ายที่อิหร่านสนับสนุนอยู่ ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มความยากลำบากให้แก่สหรัฐฯ ในการจัดการกับกลุ่มก่อการร้าย

(2) เป็นภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาค ตะวันออกกลาง กล่าวคือ หากอิหร่านประสบความสำเร็จในการพัฒนาอาชุนิวเคลียร์ไว้ในครอบครองแล้ว อิหร่านก็จะคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงของพันธมิตรของสหรัฐฯ เมริกาในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิสราเอล

ผลประโยชน์เรื่องการต่อต้านการก่อการร้าย

นับตั้งแต่เหตุการณ์ 11 กันยายน การก่อการร้ายกล้ายเป็นปัญหาอันดับแรกที่รัฐบาลสหรัฐฯ ให้ความสำคัญ คือ การต่อต้านการก่อการร้ายทั้งภายในประเทศ และนอกประเทศเป็นประเด็นหลักในการหาเสียงระหว่างประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช และนายจอห์น แคร์ เพื่อชิงตำแหน่งประธานาธิบดี ในการเลือกตั้งรัฐที่ 2 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 ประเด็นการต่อต้านการก่อการร้ายยังคงเป็นนโยบายหลักในการบริหารประเทศของประธานาธิบดีคนต่อไป เนื่องจาก

ประชาชนชาวอเมริกันยังคงหัวดกลัวภัยจากการร้าย หลังจากถูกโจมตีในเหตุการณ์ 11 กันยายน ภาพลักษณ์ความเป็นมหำน้ำใจทางการทหารของสหรัฐฯ ซึ่งตกต่ำลงอย่างมาก ถือว่า เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายของผู้นำสหรัฐฯ เพื่อกอบกู้ภาพลักษณ์ของประเทศ ผู้นำสหรัฐฯ จึงมีนโยบายแข็งกร้าวกับการก่อการร้าย เห็นได้จากการทำสังคมเพื่อคุ้นลัม รัฐบาลภูมิบัน ในชีพกานิสตาน สงครามอิรัก และการเข้าไปสนับสนุนประเทศอื่น ๆ ที่เผชิญกับปัญหาการก่อการร้าย

นโยบายของประธานาธิบดีบุชได้เน้นด้านความมั่นคงเป็นหลัก โดยมีนโยบายในการหาเสียง คือ “A Safer World, A Hopeful America” เขากล่าวว่า “ข้าพเจ้ามีแผนที่จะทำให้ได้มีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น และทำให้ชาวอเมริกันมีความหวัง ข้าพเจ้าเชื่อว่าสหรัฐฯ ต้องการผู้นำที่ดำเนินนโยบายต่อเนื่องและมีหลักการ”¹⁵ ส่วนนโยบายด้านการต่างประเทศของนายแคร์รี่คือ “Strong at Home, and Respected Abroad” จะเน้นด้านความมั่นคงภัยในประเทศ ในขณะเดียวกันก็จะเร่งพื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศพันธมิตร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการทำสงครามอิรัก¹⁶ เขากล่าวว่า “หากข้าพเจ้าได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี ข้าพเจ้าจะเตรียมพร้อมที่จะใช้กำลังทางทหารเพื่อปกป้องความปลอดภัยของชาติ และประชาชนชาวอเมริกัน”¹⁷

ในสมัยรัฐบาลบุช สหรัฐฯ มีความเชื่อว่า การที่ผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของตนในภูมิภาคนี้สั่นคลอนไปนั้น เนื่องจากภารที่รัฐบาลเด็ดขาดของบางประเทศในตะวันออกกลาง ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่แข็งกร้าวต่อสหรัฐฯ และอุทิศประเทศให้เป็นแหล่งกบดานของขบวนการการก่อการร้ายใช้เป็นศูนย์บัญชาการในการดำเนินการก่อการร้ายทั่วโลก โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่การทำลายชีวิต ทรัพย์สิน และผลประโยชน์ของสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การก่อการร้ายครั้งที่ร้ายแรงที่สุด คือ เหตุการณ์ 11 กันยายน ซึ่งสร้างความเสียหายอย่างยิ่งให้กับสหรัฐฯ นอกจานนี้ กลุ่มอัล-กอติดะซึ่งทำการเคลื่อนไหวในหลายประเทศของตะวันออกกลาง เพื่อคุ้นลัมการปักครองแบบกษัตริย์แล้วสถาปนาประเทศให้เป็นรัฐอิสلام ซึ่งก่อให้เกิดความระส่ำระสายในภูมิภาคตะวันออกกลาง

¹⁵ “Bush’s Remark At The 2004 republican National Convention,” <http://www.rnc.org/>, 2 September 2004.

¹⁶ “Kerry’s Foreign Policy,” <http://www.una-uk.org/usa/kerry.html>, February 2004.

¹⁷ Remarks of John Kerry, “Fighting a Comprehensive War on Terrorism,” http://www.johnkerry.com/pressroom/speeches/spc_2004_0227.html, 2 February 2004.

สหรัฐฯ เชื่อว่า อิหร่านให้การสนับสนุน กลุ่มอิชบุลลอร์ และกลุ่ม PJU อีกทั้งยังให้ความช่วยเหลือกับขบวนการอัลกอ-อิเดร์ ซึ่งสหรัฐฯ ถือว่าเป็นศัตรูที่เป็นภัยคุกคามต่อ ผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ มากที่สุด

ด้วยเหตุนี้ สหรัฐฯ จึงไม่ต้องการให้ผู้นำ หรือระบบเด็ดขาดมีอำนาจในการปักครอง ประเทศอีกต่อไป ดังจะเห็นได้จากการที่สหรัฐฯ พยายามสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ของอิหร่านและสนับสนุนการประท้วงของนักศึกษาในอิหร่านตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 สหรัฐฯ เชื่อมั่นว่าการส่งเสริมให้เกิดประชาธิปไตยในภูมิภาคจะนำไปสู่สันติภาพและความมั่นคง ในภูมิภาคได้ ซึ่งย่อมเป็นผลดีอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาค รวมทั้งเป็นการขัดขวางของการก่อการร้ายที่คุกคามต่อความมั่นคงของมาตรฐานสหรัฐฯ (Homeland Security)

ปัจจุบัน ปัญหาการก่อการร้ายถือเป็นปัญหาที่ครอบคลุมไปทั่วโลก ซึ่งเป็นภัยหลัก ของกลุ่มก่อการร้ายก็คือ ผลประโยชน์ของสหรัฐฯ จากเหตุการณ์ 11 กันยายน 2001 ทำให้สหรัฐฯ ต้องตระหนักถึงภัยคุกคามครั้งใหม่ ซึ่งไม่ได้เป็นความขัดแย้งระหว่างรัฐ แต่เป็นการต่อสู้กับกลุ่ม ก่อการร้าย ซึ่งนับวันก็จะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น จนส่งผลต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งสหรัฐฯ คิดว่าที่กลุ่มก่อการร้ายกระทำการเช่นนี้ก็ เพราะความเกลียดในรัฐบาลประชาธิปไตยที่มาจากการ เลือกตั้งโดยประชาชน และเกลียดในservicethat ที่สหรัฐฯ มี ต้องการคุ้นลัมรัฐบาลปัจจุบันหลายสุดใน ประเทศมุสลิม ต้องการไล่ลูกสาวออกไปจากตะวันออกกลาง และไล่ชาวคริสตียันและชาวมุสลิมไป ให้พ้นจากเมืองและแพร่กระจาย กลุ่มก่อการร้ายได้กระจายไปทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศมุสลิม ที่ไม่ได้เป็นประชาธิปไตย และมักจะให้การสนับสนุนกับการก่อ การร้าย¹⁸

การที่สหรัฐฯ จะรักษาและป้องกันความมั่นคงของชาติ รวมไปถึงการปักป้องความ มั่นคงของชาติพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในตะวันออกกลาง ซึ่งได้แก่ อิสราเอล ชาอดีตอาраб เปีย และคูเวต ได้นั้น ก็คือ การต่อสู้ ป้องกัน และทำลายระบบก่อการร้ายระหว่างประเทศในทุกมุมโลก รวมทั้งการล้มล้างผู้นำที่ดำเนินนโยบายขัดแย้งกับสหรัฐฯ

¹⁸ George W. Bush, คำกล่าวสุนทรพจน์ต่อสภาคองเกรสและประชาชนชาวอเมริกัน ที่ กรุงวอชิงตัน ดีซี เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2001. ที่มา

ด้วยเหตุนี้ทำให้สหรัฐฯ มีแนวโน้มบ่ายที่ต้องการปรับเปลี่ยนระบบควบคุมการปกครองประเทศในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในตะวันออกกลางให้เป็นประชาธิปไตย¹⁹ ทั้งนี้หากไม่สามารถทำได้ สำเร็จจะเป็นแรงผลักและสนับสนุนให้การก่อการร้ายและกลุ่มก่อการร้ายที่มีฐานปฏิการในภูมิภาคเกิดการขยายตัวออกไปในระดับโลก ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นย่อมจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ โดยตรง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระอิสระของโลกอีกด้วย

¹⁹ Gorge W. Bush discusses Importance of democracy in Middle East วันที่ 4 ก.พ. 2004.

หรือ <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2004/02/20040204-4.html>